

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

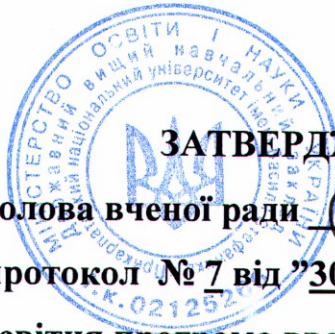
«ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»

першого (бакалаврського) рівня

за спеціальністю 205 Лісове господарство

галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство»

Освітня кваліфікація: Бакалавр з лісового господарства

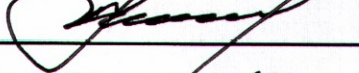

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради І.С.Цепенда
(протокол № 7 від "30" серпня 2021р.)

Освітня програма вводиться в дію з

«01» вересня 2021р.

Ректор І.С.Цепенда
(наказ № 83/06-05-С від "30" 08 2021р.)

м. Івано-Франківськ 2021р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ЗАПРОПОНОВАНО:

Гарант освітньої програми:

Дмитрик П.М. кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Члени робочої групи:

1. **Олійник В.С.** доктор сільськогосподарських наук, професор.
2. **Шпарик Ю.С.** доктор сільськогосподарських наук, професор.
3. **Бродович Р.І.** кандидат сільськогосподарських наук, доцент.
4. **Коляджин І.Ф.** кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

ВНЕСЕНО:

Кафедрою лісового і аграрного менеджменту

Протокол № 9 від «17» лютого 2021 р.

Завідувач кафедри Клід В.В.

ПОГОДЖЕНО:

Вченою радою факультету природничих наук

Протокол № 9 від «27» травня 2021 р.

Голова вченої ради Служчик В.М.

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора № 83/06-05-Свід «30» 08 2021 р.

ВВЕДЕНО У ДІЮ З:

« 01 » 09 2021 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник Солонець І.Ф.

ПЕРЕДМОВА

Підготовка фахівців ОР «Бакалавр» за спеціальністю «Лісове господарство» у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника проводиться згідно з рішенням ДАК від 22.06.2004 р., протокол №51. Згідно з рішенням Акредитаційної комісії від 20 грудня 2016 р., протокол №123 (наказ МОН України від 26.12.2016 р., №1613) з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство 205 «Лісове господарство» визнано акредитованим за рівнем ОР «Бакалавр» до 27.04.2022 р.

У 2016 р. освітня професійна програма була оновлена відповідно до постанови КМУ «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29 квітня 2015 р. № 266 проектною групою кафедри лісознавства університету у складі: кандидата сільськогосподарських наук, доц. Вітра Р.М., голова, доктора сільськогосподарських наук, професора Олійника В.С., кандидата сільськогосподарських наук, доцента Яцика Р.М. Вона була затверджена на засіданні кафедри 27.06.2016 р. (протокол № 11), Вченою радою Факультету природничих наук від 30.06.2016 р. (протокол № 10) та Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 7 від 30.08.2016 р.).

Стандарт вищої освіти України для освітнього рівня «Бакалавр» в галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальність 205 «Лісове господарство» введений в дію 05.12.2018 р. наказ МОН України №1342. Тому в січні 2019 р. ОП переглянуто і затверджено на засіданні кафедри (протокол №12 від 12.02.2019 р.), Вченою радою Факультету природничих наук (протокол № 6 від 21.02.2019 р.) та Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол №2 від 26.02.2019 р.).

У 2021 році ОП переглянуто й оновлено із врахуванням зауважень експертів та галузевої експертної ради, а також пропозицій стейкхолдерів.

Освітні програма розроблена робочою групою у складі:

1. **Олійника В.С.**, доктора сільськогосподарських наук, професора.
2. **Шпарика Ю.С.**, доктора сільськогосподарських наук, професора.
3. **Бродовича Р.І.**, кандидата сільськогосподарських наук, доцента.
4. **Коляджина І.Ф.** кандидата сільськогосподарських наук, доцента.
5. **Дмитрика П.М.**, кандидата сільськогосподарських наук, доцента.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. **Кузан І.М.**, директор ДП «Брошнівське ЛГ».
2. **Фрик О.Б.**, Директор ДП «Осмолодське ЛГ».
3. **Яремко М.М.**, директор ДП «Болехівське ЛГ».

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 205 «Лісове господарство»

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Факультет природничих наук, кафедра лісового і аграрного менеджменту
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр з лісового господарства Bachelorin Forestry
Офіційна назва освітньої програми	Лісове господарство
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому – одиничний. <u>Обсяг освітньої програми:</u> - на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців; - для здобуття ступеня бакалавра на основі ступеня молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати результати навчання, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) але не більш ніж 60 кредитів ЄКТС, термін навчання 2 роки 10 місяців.
Наявність акредитації	До 27.04.2022 р.
Цикл / рівень	перший цикл FQ-EHEA, 6 рівень НРК та 6 рівень EQF-LLL
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти; наявність неповної вищої освіти (молодший спеціаліст). Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»»
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nmv.pnu.edu.ua/bakalavrat/205-%d0%bb%d1%96%d1%81%d0%be%d0%b2%d0%b5-%d0%b3%d0%be%d1%81%d0%bf%d0%be%d0%b4%d0%b0%d1%80%d1%81%d1%82%d0%b2%d0%be/
2. Мета освітньої програми	
Програма розроблена відповідно до місії та стратегії університету, спрямована на підготовку кваліфікованих фахівців (бакалаврів) з організації та ведення лісового господарства, надання їм теоретичних знань і компетентностей для вирішення спеціалізованих завдань щодо створення, вирощування, догляду, формування, інвентаризації, захисту лісових насаджень, заготівлі деревини, ефективного використання лісових ресурсів на засадах наближеного до природи лісівництва та збалансованого лісокористування на місцевому, державному, міждержавному та глобальному рівнях.	

3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	<p>Галузь знань - 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальність - 205 Лісове господарство, спеціалізація - Лісове господарство.</p> <p>Об'єкт вивчення: лісові деревостани, нормативна база лісового господарства, підприємства лісового господарства, ринок лісової продукції, сертифікація лісів, переробні підприємства.</p> <p>Цілі навчання: підготовка висококваліфікованих фахівців в галузі лісового господарства, які володіють знаннями з теоретичних основ та практичних методів ведення лісового господарства, з основних проблем у веденні лісового господарства в галузі, знають способи організації лісового та лісомисливського господарства на підприємствах різного призначення і форм власності, вміють обґрунтовувати і готувати поточні і перспективні плани з ведення лісового господарства, а також – базові фінансові документи та звіти.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: динаміка лісових деревостанів, принципи організації лісового господарства, регламентація ведення господарства нормативними документами, галузі застосування сучасних інформаційних технологій в галузі, правила оформлення ділових документів тощо.</p> <p>Методи, методики та технології: методи теоретичних та емпіричних досліджень, валідні стандартизовані лісівничі методики, методи аналізу даних, сучасні інформаційні технології, методики моніторингу лісів, методи сертифікації лісів.</p> <p>Інструменти та обладнання: комп'ютерна техніка, мережеві системи пошуку, зберігання і обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; мультимедійне обладнання; геодезичні прилади та обладнання, інструменти і прилади таксації лісів, обладнання візуалізації даних.</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна. Програма професійна прикладна. Освітньо-професійна програма орієнтована на здобуття студентами професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності.</p> <p>Акцент ОПП робиться на формуванні професійних здібностей щодо самоорганізації та вмінні самонавчатись, на розвитку аналітичного мислення, на здатності: приймати обґрунтовані адміністративні рішення, здійснювати оцінювання ринку готової продукції засобами сучасних інформаційних технологій, організовувати роботи із моніторингу і сертифікації лісів, підбирати відповідні до типів лісу і типів деревостану лісівничі заходи, готувати базові фінансові та адміністративні документи і подавати звіти, розробляти науково-обґрунтовані прогнози і пропозиції з оптимального використання земель лісогосподарського призначення, складати програми досліджень екологічних, економічних та соціальних функцій лісу за різних умов лісогосподарського їх використання.</p>

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Формування та розвиток професійних компетентностей, що необхідні для здійснення практичної діяльності у галузі лісового господарства, зокрема щодо розробки та реалізації планів лісівничих заходів з врахування специфіки підприємств, застосування теорій та методів екологічних та лісівничих наук які характеризуються комплексністю.</p> <p><i>Ключові слова:</i> ліс, садивний матеріал, відтворення, лісові культури, природне поновлення, головне користування, проміжне користування, інфраструктура лісового господарства, категорії лісів, типологія, лісівничо-таксаційні показники, лісовпорядкування, лісова пожежа, шкідливі комахи, збудники хвороб, патологія лісу.</p>
Особливості програми	<p>Програма передбачає регіональний підхід до вивчення та оцінки біології лісів, поліфункціонального їх значення, стійкості до антропогенних і абіотичних чинників, сталого управління лісами та лісомисливського господарства. Складовою цих питань є організація і проведення лісогосподарських заходів, екологічне їх удосконалення та особливості відновлення лісів.</p>
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Фахівець базового рівня здатний виконувати роботу в розрізі професійних груп та професійних назв робіт відповідно до Національного класифікатора України:</p> <p>1221.2: Начальники (інші керівники) та майстри виробничих підрозділів у сільському, лісовому та водному господарствах, у риборозведенні, рибальстві та природно-заповідній справі – лісничий, майстер станції пожежної (природоохоронної, лісової), начальник лісорозсадника, начальник партії лісовпорядної, начальник лісопункту, начальник станції пожежної (природоохоронної, лісової), завідувач господарства (лісового, лісомисливського, мисливського);</p> <p>2213.2: Інженер з лісових культур, інженер з лісозаготівель, інженер з лісокористування, інженер з лісосировинних ресурсів, інженер-лісопатолог, агролісомеліоратор, інженер лісового господарства, інженер з охорони та захисту лісу; молодший науковий співробітник (агрономія, зоотехнія, лісівництво, природно-заповідна справа);</p> <p>3213: Консультанти в сільському, лісовому, водному господарствах та в природно-заповідній справі, майстер лісу, майстер на лісозаготівельних роботах;</p> <p>3152 Інспектор з контролю якості та використання лісоматеріалів.</p>
Подальше навчання	<p>Продовження навчання на другому (магістерському) рівні за магістерськими освітніми програмами, можливість отримати кваліфікацію для викладання у ЗВО.</p>
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Форми організації та технології навчання включають:</p> <ul style="list-style-type: none"> - організаційні форми: колективне та інтегративне навчання тощо; - технології навчання: пасивні (пояснювально-ілюстративні); активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі, позиційне та контекстне

	навчання, технологія співпраці) тощо.
Оцінювання	<p>Накопичувальна бально-рейтингова система передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності.</p> <p>Форми та методи оцінювання результатів навчання включають такі види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль. Система методів оцінювання складається із двох видів контролю: поточного та підсумкового. Поточний контроль включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тестування; - творчі завдання; - самостійна робота; - індивідуальна науково-дослідна робота студентів. <p>Підсумковий контроль проводиться у формі ієкзамену/ заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів).</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.</p> <p>ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК11. Навички здійснення безпечної діяльності.</p> <p>ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК13. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.</p> <p>ФК14. Здатність проводити лісівничі вимірювання та</p>

	<p>дослідження.</p> <p>ФК15. Здатність використовувати знання й практичні навички для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання.</p> <p>ФК16. Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів.</p> <p>ФК17. Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду.</p> <p>ФК18. Здатність вибрати типове обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання.</p> <p>ФК19. Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію.</p> <p>ФК20. Здатність вирішувати поставлені завдання з мисливства та забезпечувати ведення мисливського господарства в лісовому фонді.</p> <p>ФК21. Здатність розробляти проектну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи.</p> <p>ФК22. Здатність організувати роботу малих колективів виконавців.</p> <p>ФК23. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.</p> <p>ФК24. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.</p>
7. Програмні результати навчання	
Знання та розуміння	<p>ПРН1. Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, формування національної гідності та патріотизму.</p> <p>ПРН2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.</p> <p>ПРН4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.</p> <p>ПРН5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності</p> <p>ПРН6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.</p> <p>ПРН7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові</p>

	<p>матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.</p> <p>ПРН8. Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.</p> <p>ПРН9. Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання.</p> <p>ПРН10. Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.</p> <p>ПРН11. Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.</p> <p>ПРН12. Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог.</p> <p>ПРН13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.</p> <p>ПРН14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.</p> <p>ПРН15. Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.</p> <p>ПРН16. Організувати результативні та безпечні умови праці.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Для реалізації освітньо-професійної програми «Лісове господарство» залучаються науково-педагогічні працівники, які за кваліфікацією відповідають профілю і напрямку дисциплін, що викладаються, мають необхідний стаж науково-педагогічної роботи та підтверджений рівень наукової і професійної активності відповідно до кількісних та якісних показників, визначених пунктом 30 «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. №347)).</p> <p>Згідно Закону України «Про вищу освіту» науково-педагогічні працівники проходять стажування не рідше одного разу на 5 років для підвищення фахового рівня.</p> <p>Пріоритети у кваліфікації викладачів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання результатів наукових досліджень; - рейтингове оцінювання; - участь у міжнародних тренінгах, семінарах, конференціях і симпозіумах; - кількість та впливовість публікацій у фахових наукометричних виданнях; - відповідність рівня кваліфікації кандидатів на посади викладачів посадовим вимогам; - установлення вимог до наукових здобутків кандидатів на

	<p>посади викладачів.</p> <p>В навчальний процес студентів за ОП«Лісове господарство» залучено практиків лісового господарства.</p> <p>Кадрове забезпечення освітньої програми здійснюють професорсько-викладацькі колективи кафедр: лісового і аграрного менеджменту; географії та природознавства; української мови; політології; філософії, соціології та релігієзнавства; іноземних мов; математики та інформатики та методики навчання; історії України і методики викладання; хімії середовища та хімічної освіти; матеріалознавства і новітніх технологій; фізики і методики викладання; кафедра фізичного виховання.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Навчання студентів відбувається у м. Івано-Франківську на вул. Галицька, 201 в аудиторіях корпусу Факультету природничих наук, які забезпечені проекційною технікою та комп'ютерами з доступом до мережі Інтернет.</p> <p>У Науковій бібліотеці університету є комп'ютеризовані місця з доступом до мережі Інтернет.</p> <p>Забезпеченість аудиторіями і комп'ютерними робочими місцями для проведення навчальних занять за освітньою програмою «Лісове господарство» відповідає чинним нормативам.</p> <p>Для забезпечення реалізації освітньої програми також використовуються університетські комп'ютерні бази даних з усіх дисциплін і система дистанційного навчання.</p> <p>Виробничі практики студентів здійснюються на місцевих і національних підприємствах лісгосподарського профілю.</p> <p>В університеті достатня кількість соціально-побутових об'єктів: гуртожитки, їдальні, кафе, читальні зали, актові зали, спортивні зали,стадіон, спортивні майданчики, медичний пункт, інфраструктура для студентів з особливими потребами.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Офіційний веб-сайт університету(https://pnu.edu.ua/) містить необхідну інформацію про освітньо-професійні програми, навчальну, наукову, виховну та організаційну діяльність, структури і підрозділи, правила прийому, контакти.</p> <p>Працює академічна підтримка: консультації з вибору освітніх програм, вибіркових дисциплін та проектування індивідуальних навчальних траєкторій.</p> <p>Основним інформаційним забезпеченням викладачів і студентів є Наукова бібліотека ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» з її фондами та електронними засобами інформації.</p> <p>У центральному корпусі Наукової бібліотеки працює електронний читальний зал, забезпечений бездротовим доступом до мережі Інтернет.</p> <p>Доступ до бібліотечних баз надається у внутрішній мережі університету.</p> <p>Інформаційні ресурси Наукової бібліотеки за освітньо-професійною програмою «Лісове господарство» формуються відповідно до предметної сфери та сучасних тенденцій галузі (http://lib.pnu.edu.ua/).</p> <p>В університеті створено умови для доступу до Інтернету, в</p>

	<p>корпусі Факультету природничих наук є Wi-Fi мережа. Навчально-методичне забезпечення: інформаційний пакет ЄКТС, навчальний план, силабуси усіх навчальних дисциплін, інформаційні ресурси в Інтернеті; навчальні матеріали з кожної дисципліни навчального плану, програми практичної підготовки, робочі програми практик, методичні матеріали для проведення атестації здобувачів.</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>При підготовці здобувачів вищої освіти їх академічна мобільність реалізуються відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України №579 (від 12.08.2015) «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність».</p> <p>Ключовими аспектами положення є надання права на участь у програмах академічної мобільності усім учасникам освітнього процесу; чітке визначення видів та форм академічної мобільності; закріплення принципу перезарахування отриманих кредитів на основі Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС), зокрема шляхом порівняння змісту навчальних програм, а не назв курсів; збереження місця навчання та стипендії для студентів, котрі беруть участь у програмах академічної мобільності.</p> <p>Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється «Положенням про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-vyznachennia-akademichnoi-riznytsi-ta-perezarakhuvannia-navchalnykh-dystsyplin-%e2%84%96191-vid-01.04.2015r..pdf).</p> <p>Дане Положення розроблене відповідно до нормативних документів МОН України. Доступність визнання результатів навчання для учасників освітнього процесу регулюється «Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (https://cutt.ly/8eY70iB).</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Міжнародна кредитна мобільність в університеті здійснюється відповідно до Програми Європейського Союзу Еразмус+, «PROM – Міжнародні стипендії для аспірантів та викладачів» (реалізується відділом міжнародних зв'язків та Департаментом міжнародних проектів (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawla II).</p> <p>Для учасників освітнього процесу проводяться інформаційні дні, де можна отримати детальну інформацію щодо можливостей цих програм для студентів та молоді, проектів з міжнародної кредитної мобільності, з розвитку творчого потенціалу. https://ic.pnu.edu.ua/</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено.

**2. Перелік компонент освітньо-професійної програми
та їх логічна послідовність**

2.1. Перелік компонент ОП

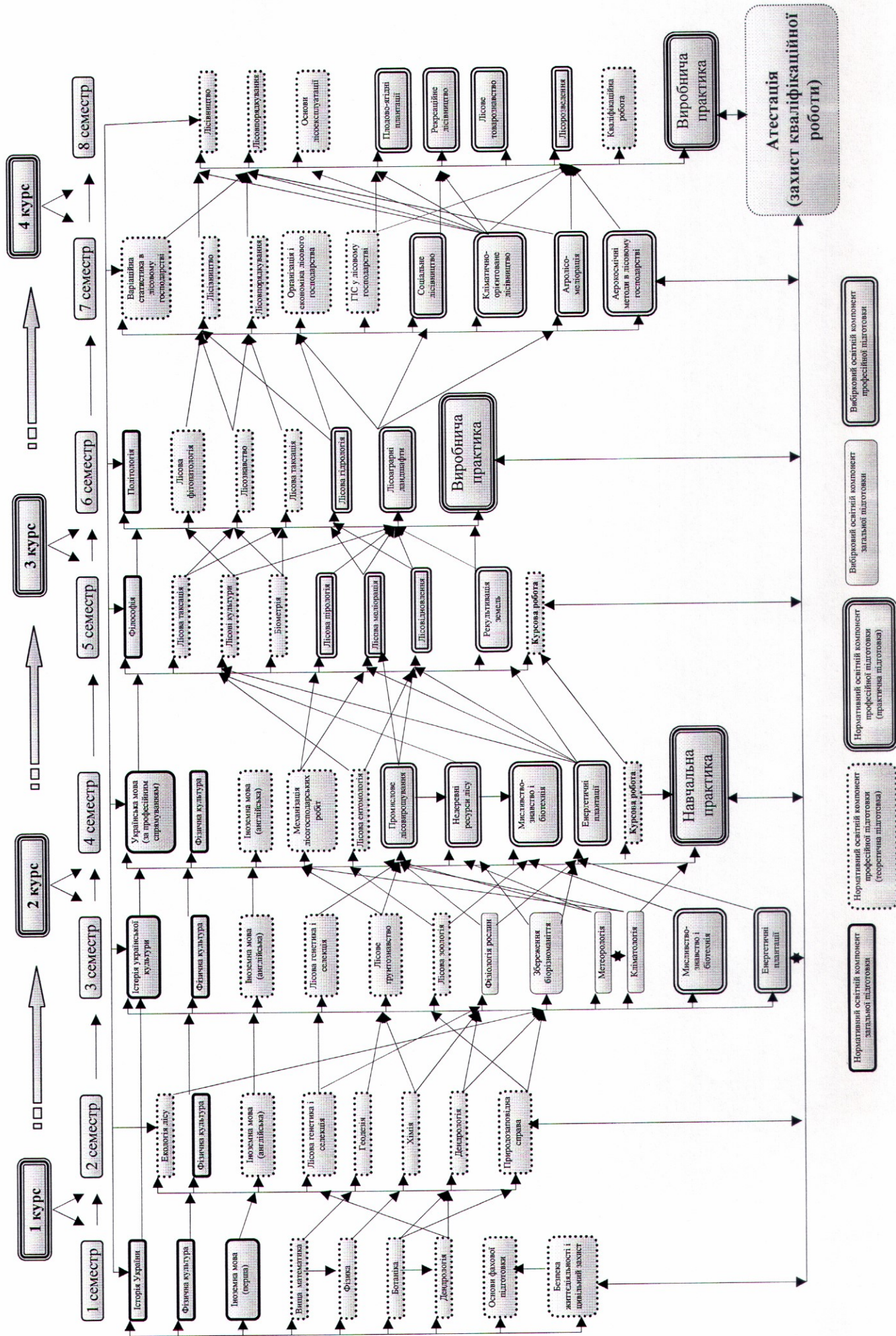
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ECTS	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. ОBOB'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
1.1. Цикл загальної підготовки			
OK1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
OK2	Історія України	3	залік
OK3	Історія української культури	3	залік
OK4	Філософія	3	залік
OK5	Фізична культура		
OK6	Політологія	3	залік
OK7	Іноземна мова (перша)	6	екзамен
Всього за циклом 1.1		21	
1.2. Цикл професійної підготовки			
OK8	Вища математика	3	екзамен
OK9	Фізика	3	екзамен
OK10	Хімія	3	екзамен
OK11	Екологія лісу	6	екзамен
OK12	Ботаніка	6	екзамен
OK13	Дендрологія	9	залік, екзамен
OK14	Геодезія	3	залік
OK15	Лісова фітопатологія	3	екзамен
OK16	Лісова ентомологія	3	залік
OK17	Лісівництво	6	залік, екзамен
OK18	Лісові культури	6	екзамен
OK19	Лісова таксація	9	залік, екзамен
OK20	Лісовпорядкування	9	екзамен
OK21	Лісова генетика і селекція	6	залік, екзамен
OK22	Організація і економіка лісового господарства	3	екзамен
OK23	Лісова зоологія	3	екзамен
OK24	Лісознавство	6	екзамен
OK25	Основи фахової підготовки	3	залік
OK26	Лісове ґрунтознавство	3	залік
OK27	Механізація лісогосподарських робіт	3	екзамен
OK28	Іноземна мова (англійська)	9	залік, екзамен
OK29	Біометрія	3	екзамен
OK30	Курсова робота 2 курс	3	залік
OK31	Курсова робота 3 курс	3	залік
OK32	Основи лісоексплуатації	3	залік
OK33	Безпека життєдіяльності і цивільний захист	3	залік
OK34	Варіаційна статистика в лісовому	3	залік

	господарстві		
OK35	ГІС у лісовому господарстві	6	екзамен
OK36	Природозаповідна справа	6	екзамен
OK37	Кваліфікаційна робота	9	захист
Всього за п. 1.2.1.		144	
1.2.2. Практична підготовка			
OK38	Навчальна практика	3	залік
OK39	Виробнича практика	9	залік
Всього за п. 1.2.2.		12	
Всього за циклом 1.2.		156	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		177	
2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
2.1. Цикл загальної підготовки			
ВК40	Фізіологія рослин	3	залік
ВК41	Метеорологія	6	екзамен
ВК42	Збереження біорізноманіття	3	залік
ВК43	Кліматологія	6	екзамен
Всього за циклом 2.1.		9	
2.2. Цикл професійної підготовки			
ВК44	Лісове товарознавство	6	екзамен
ВК45	Лісорозведення	6	екзамен
ВК46	Лісова гідрологія	6	екзамен
ВК47	Лісоаграрні ландшафти	6	екзамен
ВК48	Недеревні ресурси лісу	6	екзамен
ВК49	Промислове лісовирощування	6	екзамен
ВК50	Рекреаційне лісівництво	6	екзамен
ВК51	Плодово-ягідні плантації	6	екзамен
ВК52	Лісова пірологія	6	екзамен
ВК53	Лісова меліорація	6	екзамен
ВК54	Рекультивация земель	3	екзамен
ВК55	Лісовідновлення	3	екзамен
ВК56	Соціальне лісівництво	3	екзамен
ВК57	Кліматично-орієнтоване лісівництво	3	екзамен
ВК58	Мисливствознавство і біотехнія	9	екзамен
ВК59	Енергетичні плантації	9	екзамен
ВК60	Агролісомеліорація	6	екзамен
ВК61	Аерокосмічні методи в лісовому господарстві	6	екзамен
Всього за циклом 2.2.		51	
Загальний обсяг вибіркового компонент:		60	
3. АТЕСТАЦІЯ			
OK62	Атестація (захист роботи)	3	захист
Загальний обсяг атестації		3	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти - це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей.

Форма атестації здобувачів вищої освіти ступеня – бакалавр	Атестацію здійснюють у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складного спеціалізованого, або практичного завдання у сфері лісового чи мисливського господарства, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, і потребує застосування теоретичних положень і методів лісівничих наук. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та списування. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу.
Документи, які отримує випускник на основі успішного проходження атестації	Документ встановленого зразка про присудження освітнього ступеня «Бакалавр» із присвоєнням кваліфікації «Бакалавр з лісового господарства».

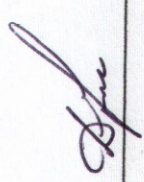

Компетентності	Вибіркові компоненти ОПП																							
	BK40	BK41	BK42	BK43	BK44	BK45	BK46	BK47	BK48	BK49	BK50	BK51	BK52	BK53	BK54	BK55	BK56	BK57	BK58	BK59	BK60	BK61		
ЗК1.																								
ЗК2.																								
ЗК3.																								
ЗК4.																								
ЗК5.																								
ЗК6.																								
ЗК7.																								
ЗК8.																								
ЗК9.																								
ЗК10.																								
ЗК11.																								
ЗК12.																								
ФК13.																								
ФК14.																								
ФК15.																								
ФК16.																								
ФК17.																								
ФК18.																								
ФК19.																								
ФК20.																								
ФК21.																								
ФК22.																								
ФК23.																								
ФК24.																								

Гарант
освітньо-професійної програми
«Лісове господарство»

Дмитрик П.М.

Результати навчання	Вибіркові компоненти ОПП																							
	БК40	БК41	БК42	БК43	БК44	БК45	БК46	БК47	БК48	БК49	БК50	БК51	БК52	БК53	БК54	БК55	БК56	БК57	БК58	БК59	БК60	БК61		
ПРН01.																								
ПРН02.		+	+	+																				
ПРН03.			+		+																			
ПРН04.			+			+																		
ПРН05.			+			+																		
ПРН06.																								
ПРН07.																								
ПРН08.																								
ПРН09.																								
ПРН10.																								
ПРН11.																								
ПРН12.																								
ПРН13.																								
ПРН14.																								
ПРН15.																								
ПРН16.																								

Гарант освітньо-професійної програми «Лісове господарство»

Дмитрик П.М.

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості вищої визначається Положенням «Про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та складається з таких процедур і заходів, передбачених законом «Про вищу освіту»:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- інших процедур і заходів.

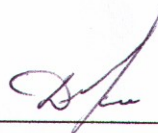
Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється НАЗЯВО або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються НАЗЯВО, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

При створенні цієї програми були використані такі джерела:

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту». №2145-VIII. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня освіти ступеня вищої освіти – бакалавр галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство спеціальності – 205 Лісове господарство. (введений в дію 05.12.2018 р. наказ МОН України №1342).
4. Національна рамка кваліфікацій зі змінами від 25.06.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#n2>.
5. Методичні рекомендації щодо формування стандартів вищої освіти (затверджені наказом МОН України від 30.04.2020. № 584). URL: <https://drive.google.com/file/d/1wCmjmqZhB8PwEiQsNcQhZ9ZCfrdiJpvh/view>
6. Розроблення освітніх програм: метод. рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова ; за ред. В. Г. Кременя. - К. : ДП „НВЦ “Пріоритети”, 2014. - 108 с.
7. Постанова Кабінету Міністрів від 26.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (із змінами).
8. Лісовий Кодекс України: за станом на 8 лютого 2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>
9. Концепція і стратегія розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».
10. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf.
11. Положення про освітні програми у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора, № 61 від “31” січня 2020 року; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 року). <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/OP-nove.pdf>

Гарант
освітньо-професійної програми
«Лісове господарство»

Дмитрик П.М.